

УКРАЇНА

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

**ДЕПАРТАМЕНТ АГРОПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ,
ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ**

пр. Миру, 14, м. Чернігів, 14000, тел. (0462) 77-44-88, факс (04622) 4-24-44, e-mail: dapr_post@cg.gov.ua, ЄДРПОУ 00733702

27.06.2018

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля)

ТОВ «Бета – Енерджі – Грін»

код ЄДРПОУ 41565105.

пр-т Миру, буд. 233, м. Чернігів, Чернігівська область,
14007

(заявник та його адреса)

25.06.2018

(дата видачі)

2-2018-11639/11

(номер висновку)

201811639

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

2-2018-11639/12 від 25.06.18

(номер і дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля

За результатами оцінки впливу на довкілля, здійсненої відповідно до статей 3, 6-7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», планованої діяльності Товариства з обмеженою відповідальністю «Бета-Енерджі-Грін» код ЄДРПОУ 41565105, «Біоенергетичний комплекс з виробництва електроенергії з біогазу потужністю 2,4 МВт електричної енергії», розташований на території Малолиственської сільської ради с. Малий Листвен (за межами населеного пункту), Ріпкинського району Чернігівської області встановлено, що:

процедуру оцінки впливу на довкілля (далі – ОВД) по зазначеній діяльності розпочато 16 січня 2018 року шляхом розміщенням суб'єктом господарювання в Єдиному реєстрі з ОВД повідомлення про планову діяльність за реєстраційним номером 201811639/41 у Єдиному реєстрі з ОВД (оприлюднено на веб-сайті Єдиного реєстру з ОВД 16 січня 2018 року).

Повідомлення опубліковано у газетах «Життя Полісся» № 2 (9929) від 19 січня 2018 року та «Гарт» № 3 (2860) від 18 січня 2018 року та розміщено на офіційному веб-сайті Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації. Також, для ознайомлення громадськості з планованою діяльністю, повідомлення про плановану діяльність розміщено в

приміщенні Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації та на дошці оголошень біля будівлі Малиственської сільської ради з 17 січня 2018 року (підтвердженням факту оприлюднення є акт про розміщення і фотофіксація).

Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД, тривало 20 робочих днів: з 16 січня 2018 року по 12 лютого 2018 року. З дня офіційного оприлюднення повідомлення про планову діяльність протягом всього терміну громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД, пропозиції і зауваження від громадськості до Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації не надходили.

Звіт з ОВД (реєстраційний номер 201811639/894) та Оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД (реєстраційний номер 201811639/895) внесено до Єдиного реєстру з ОВД 11 квітня 2018 року (оприлюднено на веб-сайті Єдиного реєстру з ОВД 13 квітня 2018 року).

Оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД опубліковано у газетах «Життя Полісся» № 14 (9941) від 13 квітня 2018 року та «Гарт» № 15 (2872) від 12 квітня 2018 року; розміщено на офіційному веб-сайті Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації та на дошці оголошень біля будівлі Малиственської сільської ради з 13 квітня 2018 року (підтвердженням факту оприлюднення є акт про розміщення і фотофіксація).

Для інформування громадськості про дату, час і місце проведення громадського слухання з обговорення звіту з ОВД, оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД, а також звіт з ОВД та іншу додаткову інформацію розміщено в приміщеннях Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації; товариства з обмеженою відповідальністю «Бета - Енерджі - Грін», Малолиственської сільської ради Ріпкинського району (підтвердженням факту оприлюднення є акт про розміщення і фотофіксація).

Громадське обговорення Звіту з ОВД тривало 25 робочих днів: з 13 березня 2018 року по 21 квітня 2018 року. Протягом громадського обговорення Звіту з ОВД до Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації надійшли пропозиції і зауваження від громадськості. Пропозиції і зауваження від громадськості, що надходили протягом громадських обговорень та під час громадського слухання враховані у екологічних умовах цього висновку та розглянуті у звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною висновку з ОВД.

Громадське слухання з обговорення звіту з ОВД планованої діяльності відбулося 04 квітня 2018 року о 12 годині у приміщенні будинку культури Малолиственської сільської ради, що знаходиться за адресою: Чернігівська обл., Ріпкинський район, с. Малий Листвен, вул. Центральна, 8, зауваження та пропозиції під час громадських слухань не надходили.

Основні характеристики та місце провадження планованої діяльності (відповідно до інформації зазначеної у звіті з ОВД).

Провадження планованої діяльності «Біоенергетичний комплекс з виробництва електроенергії з біогазу потужністю 2,4 МВт електричної енергії», заплановано на території Малолиственської сільської ради с. Малий Листвен (за межами населеного пункту) Ріпкинського району Чернігівської області.

В звіті з ОВД для здійснення планованої діяльності зазначено земельну ділянку з кадастровим номером 7424484400:05:001:0386 площею 14,5 га на підставі договору оренди землі між Головним управлінням Держгеокадастру у Чернігівській області та ТОВ «Бета - Енерджі - Грін» строком на 7 років. На даній земельній ділянці розташовані господарські двори, які є власністю Орендаря.

Підприємством ТОВ «Бета - Енерджі - Грін», яке планує здійснювати діяльність, здійснено поділ земельної ділянки та згідно ст.186 Земельного кодексу України затверджено технічну документацію із землеустрою.

07.06.2018 року до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно внесено зміни та було перенесено право оренди на зазначені земельні ділянки, згідно укладеного раніше договору оренди.

22.06.2018 року підприємство ТОВ «Бета - Енерджі - Грін» розмістило в Єдиному реєстрі з ОВД лист до Департаменту агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів Чернігівської державної адміністрації від 21.06.2018 р. № б/н з інформацією щодо розмежування земельної ділянки з кадастровим номером 7424484400:05:001:0386 площею 14,5 га на дві нові ділянки: кадастровий номер 7424484400:05:001:0421 площею 4,1 га та 7424484400:05:001:0422 площею 10,4 га. Зміна цільового призначення земель з земель «інше сільськогосподарське призначення» на 14.01 для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ, організацій території Малолиственської сільської ради Ріпкинського району Чернігівської області заплановано на ділянці за кадастровим номером 7424484400:05:001:0421 площею 4,1 га.

Земельні ділянки мають складну конфігурацію та під'їзні шляхи, рівнинний тип рельєфу з незначним перепадом висот. Майданчик з західного та північного боку межує з дорогою з твердим покриттям, тому будівництва доріг до майданчика будівництва не передбачено. Передбачається будівництва внутрішньо майданчикових проїздів та доріг.

На земельних ділянках розташоване колишнє фермерське господарство, яке на даний момент не функціонує. Багаторічні зелені насадження на території земельної ділянки відсутні. Просадка ґрунту, зсуви, підтоплення не проявлялися, вуличний під'їзд заасфальтований.

Земельні ділянки планованої діяльності межують:

- з півночі – сільськогосподарськими угіддями, землями Малолиственської сільської ради (с. Малий Листвен);

- зі сходу – сільськогосподарськими угіддями, землями Малолиственської сільської ради (с. Малий Листвен);

- з заходу – сільськогосподарськими угіддями, землями Малолиственської сільської ради (с. Малий Листвен), територія села Малий Листвен;

- з південного заходу – підприємством по підготовці непродовольчих зернових культур;

- з півдня – територією колишнього фермерського господарства, ліва притока річки Білоус – річка Глинянка, с. Малий Листвен. У південній частині ділянки з кадастровим номером 7424484400:05:001:0386 площею 14,5 га (розмежовано на нові ділянки: кадастровий номер 7424484400:05:001:0421 площею 4,1 га та 7424484400:05:001:0422 площею 10,4 га) розташована частина об'єкта культурної спадщини пам'ятки археології поселення посад Городища-1, (X-XIII ст.), що отримала назву «ділянка МТФ».

Земельна ділянка розташована в трьох (I-III) зонах об'єктів культурної спадщини.

Відстань до найближчої житлової забудови:

- з південного заходу – с. Малий Листвен (найближчі житлові будинки на відстані 466 м, 486 м та 494 м від крайнього джерела забруднення).

Біогазові установки використовуються для отримання енергії з відновлюваних джерел та впровадження безвідходних технологій переробки біомаси з метою виробництва метану та зменшення викидів парникових газів при максимальному використанні сировини.

Біогаз виробляється за допомогою анаеробного зброджування органічної частини відходів, що піддаються біологічному розкладанню з подальшим спалюванням його в генераторах для отримання електричної та теплової енергії. Біогаз складається в основному з метану та вуглекислого газу. Заплановане виробництво біогазу – 24255 м³/добу, з вмістом метану $\geq 52,3\%$ і вмістом сірководню ≤ 200 ppm на виході із системи очищення газів. Сировиною є: тверда біомаса – гній великої рогатої худоби – 17,8 т/добу з вмістом сухих речовин 25-30 %; силос кукурудзяний – 123,3 т/добу з вмістом сухих речовин 27-33 %; рідкі стоки – до 10 м³/добу.

Тверда сировина змішується з рідкою фракцією, що подається насосом в бункер і шнековим насосом перекачується в ферментатор.

Накопичений біогаз по системі трубопроводів надходить на модуль газопідготовки, де додатково проходить очистку від сірководню на вугільному фільтрі.

Газова суміш проходить біологічну очистку (десульфурізацію), яка відбувається в ферментаторі за допомогою подачі повітря, в результаті чого H₂S перетворюється в елементарну сірку, яка доповнюється хлоридом заліза.

Біогазова установка має систему захисту від надлишкового тиску за рахунок спалювання біогазу на факелі закритого типу.

Переброджена маса перекачується насосом на майданчик розділення продуктів бродіння для сепарації на рідку та тверду фракції.

Рідка фракція (фільтрат) перекачується трубопроводами у відкритий збірник – біологічний ставок – для накопичення і зберігання. Ємність

біоставка розрахована на 20 000 тонн рідких біодобрив органічного походження.

Тверда фракція буртується та зберігається в холодному складі або під навісом на спеціальних майданчиках, з внесенням на поля в якості органічних добрив.

Силос кукурудзи постачається з сільськогосподарських полів, які знаходяться в радіусі до 25 км від біогазової установки. Очікуваний вміст сухих речовин в силосі становить 27-33% до свіжої маси.

Гній постачається з молочної ферми, на якій утримується 700-800 корів. Вміст сухих речовин в гноєві становить 25-30%.

Тепло передбачається використовувати для технологічних цілей молочно-товарної ферми, а електроенергію-подавати в електромережу двома кабельними лініями.

Загальне річне виробництво енергії в когенераційній установці (далі – КГУ) на біогазі складатиме 19000 МВт.год електричної та 19368 МВт.год. теплової енергії.

Анаеробна переробка відходів тваринництва дає змогу частково зменшити екологічні проблеми та має суттєві економічні переваги у вигляді децентралізованого виробництва відновлюваної енергії. Залишки бродіння, що утворюються в процесі виробництва біогазу в біогазових установках, є якісним добривом, яке можна реалізовувати або використовувати замість мінерального добрива. У хімічному плані вони є менш агресивними, ніж сирий гній, вміст мінералізованих форм азоту в них є вищим, а запах менш інтенсивним. Залишки від бродіння містять значну кількість легкодоступного для рослин азоту, а також – фосфор, калій, сірку та мікроелементи.

Будівництво «Біоенергетичний комплекс з виробництва електроенергії з біогазу потужністю 2,4 МВт електричної енергії» дасть можливість покращити соціально-економічні показники життя місцевого населення, його матеріальний добробут та дасть поштовх розвитку інфраструктури регіону.

Департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів
Чернігівської облдержадміністрації,
враховуючи дані, наведені у звіті з оцінки впливу на довкілля, а саме, що:
- вплив на атмосферне повітря:

Вплив на атмосферне повітря очікується від 9 джерел викидів.

Основними джерелами забруднюючих речовин в атмосферне повітря, при виробництві біогазу для отримання електроенергії є: склади зберігання сировини; бункери для змішування сировини; пальники для аварійного спалювання надлишків біогазу; біоставок (накопичувач кінцевого зберігання фільтрату); когенераційна установка; двигуни внутрішнього згорання автотранспорту.

При змішуванні компонентів сировини від бункерів завантаження та змішування (джерела викидів №1, №2) в атмосферне повітря будуть надходити наступні забруднюючі речовини: оксиди азоту (у перерахунку на діоксид

азоту), аміак, сірководень, оксид вуглецю, метан, меркаптани (метилмеркаптан та етилмеркаптан).

На випадок аварійної ситуації (перевиробництва біогазу) комплекс буде обладнаний аварійними пальниками (факелами), який дозволить спалювати надлишок біогазу при критичному підвищенні тиску (джерела викидів №3, №4).

В процесі спалювання біогазу, в атмосферне повітря будуть викидатися наступні речовини: оксиди азоту, оксиди сірки, оксиди вуглецю, метан.

Після сепарації продуктів бродіння рідку фракцію перекачуватимуть в біоставок для накопичення кінцевого фільтрату (джерело викиду №5). При зберіганні фільтрату, в атмосферне повітря будуть надходити наступні забруднюючі речовини: оксиди азоту, аміак, сірководень, оксид вуглецю, метан, меркаптани (метилмеркаптан та етилмеркаптан).

Для отримання електроенергії в когенераційній установці буде спалюватися попередньо очищений біогаз (джерела викидів №6, №7).

На території комплексу виробництва електроенергії будуть розташовані закриті склади зберіганні сировини – силосу кукурудзи (джерела викидів №8, №9).

Валові викиди забруднюючих речовин від інших джерел будуть незначні і практично не впливатимуть на загальний баланс викидів в атмосферу.

В процесі зберігання, завантаження/відвантаження силосу кукурудзи в атмосферне повітря викидатимуться речовини у вигляді твердих суспендованих часток недиференційованих за складом.

Для завезення сировини та вивезення твердих біодобрив буде використовуватися автотранспорт типу самоскидів вантажністю 5-10 тон. Від двигунів внутрішнього згорання в атмосферне повітря виділятимуться забруднюючі речовини: оксиди вуглецю, оксиди азоту, НМЛОС (вуглеводні насичені C₁₂-C₁₉ (розчинник РПК-26611 і ін.)) у перерахунку на сумарний органічний вуглець, речовини у вигляді твердих суспендованих частинок (сажа), оксиди сірки .

- вплив на водне середовище:

Найближчі поверхневі водні об'єкти до території планованого розміщення «Біоенергетичного комплексу з виробництва електроенергії з біогазу потужністю 2,4 МВт електричної енергії» – річка Білоус та її ліва притока річка Глинянка.

Вплив на водне середовище носить тимчасовий характер, тривалість якого визначається розрахунковим терміном будівництва. Основними джерелами забруднення водного середовища є будівельні майданчики та склади будівельних матеріалів.

В процесі експлуатації планованої діяльності, згідно технологічного регламенту, скиди в поверхневі водні об'єкти не передбачаються.

- вплив на ґрунти:

Земельна ділянка, на якій здійснюється планована діяльність, зазнала антропогенного впливу від попередньої діяльності фермерського господарства.

Вплив на ґрунти від будівництва об'єкту матиме тимчасовий характер, тривалість якого визначається розрахунковим терміном продовження будівництва. У процесі будівництва основними джерелами забруднення ґрунтів будуть будівельні матеріали у момент їх транспортування та збереження, будівельні відходи тощо.

Родючі ґрунти та цінні сільськогосподарські угіддя на території об'єкту відсутні. Хімічне, біологічне та радіоактивне забруднення не виявлені.

В процесі експлуатації об'єкту буде відбуватися незначний фізичний вплив на геологічне середовище. Виникнення небезпечних інженерно-геологічних процесів і явищ та інших чинників, які негативно впливають на стан ґрунтів при експлуатації об'єкту – не прогнозується.

Негативний вплив при експлуатації об'єкту планованої діяльності на ґрунти і земельні ресурси відсутній.

- вплив на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти:

Вплив на рослинний світ мінімальний і матиме тимчасовий характер.

Так як територія запланована для будівництва, представляє собою вже освоєні землі, впливу на природну рослинність не буде. Види рослин, що мають природоохоронну цінність, а також види природної флори на території будівництва/експлуатації об'єкта планованої діяльності відсутні.

Прямий вплив на існуючий рослинний покрив буде проявлятися при знятті ґрунтово-рослинного покриву з території будівництва і в пошкодженні рослинності транспортними засобами та будівельною технікою на прилеглий території. Дана дія носить тимчасовий характер. По завершенню будівельних робіт територія, прилегла до об'єкта планованої діяльності, буде упорядкована та будуть здійснені компенсаційні заходи.

Оскільки в процесі експлуатації не передбачається використання площадок для зберігання гною ВРХ, не існує ризику потрапляння біогенних елементів в надлишку в ґрунт і відповідно, їхнього негативного впливу на рослинність.

Вплив від джерел викидів забруднюючих речовин на природні комплекси шляхом повітряного переносу, буде незначним і просторово обмеженим. Рівні забруднення атмосферного повітря, з введенням проектного об'єкта в експлуатацію, будуть відповідати вимогам санітарно-епідеміологічного та природоохоронного законодавства, тому негативного впливу на тваринний та рослинний світ суміжних територій не очікується.

Аналіз, з точки зору прогнозування впливу експлуатації об'єкта на фауну, дозволяє зробити наступні висновки:

- відсутність на території водотоків, а також постійних водойм не дозволяє використовувати дану територію для гідрофільних видів хребетних (земноводних) і риб в якості місць проживання або для реалізації сезонних циклів, тому планова діяльність щодо експлуатації не матиме впливу;

- в силу своєї незначної площі і масштабів, будівництво об'єкта не зможе істотно змінити динамічні переміщення видів фауни.

Рівень шумових дій при реалізації планованої діяльності не перевищує 80 дБА. Шумові характеристики, передбаченого проектом технологічного

обладнання, відповідають нормативним вимогам, цей чинник не буде вносити додаткового занепокоєння для існування тваринного світу на даній території.

Реалізація планованої діяльності не матиме шкідливого впливу на об'єкти природно-заповідного фонду та природні територіальні комплекси, так як відбудуватиметься в межах антропогенно-трансформованих територій.

Значних і незворотних змін в екосистемах ділянки в результаті будівництва/експлуатації об'єкта планової діяльності не прогнозується.

Експлуатація об'єкта планової діяльності при дотриманні вимог з охорони довкілля не матиме шкідливого впливу на фауну та її біорізноманіття.

- вплив шумового, вібраційного, світлового та теплового забруднення:

Під час планованого будівництва джерелами шуму будуть:

- будівельна техніка;
- автотранспорт, задіяний при будівництві;
- джерела аварійного живлення (дизель електростанції, дизель генератори);
- компресорні станції.

Будівельна техніка, автотранспорт, компресорні станції відносяться до джерел з непостійними акустичними характеристиками. Для них характерними є еквівалентні та максимальні рівні звуку.

Джерелами вібрації при будівництві є перфоратори, пневмомолотки, транспортери сипучих вантажів, двигуни внутрішнього згорання, електромотори.

З метою попередження впливу вібрації будуть здійснюватися заходи з віброгасіння. Віброуючі машини з динамічним навантаженням (вентилятори, насоси, агрегати) планується встановлювати на окремі фундаменти. Джерела коливань ізолюватимуть від опорних поверхонь гумовими, пружинними або комбінованими віброізоляторами.

При здійсненні планованої діяльності «Біоенергетичний комплекс з виробництва електроенергії з біогазу потужністю 2,4 МВт електричної енергії» джерелом постійного шуму буде експлуатація технологічного обладнання; джерелами непостійного шуму – рух автотранспорту по території об'єкту, виконання завантажувально-розвантажувальних робіт.

Характеристики відходів та обсяги їх утворення при експлуатації:

В процесі будівництва «Біоенергетичного комплексу з виробництва електроенергії з біогазу потужністю 2,4 МВт електричної енергії» будуть утворюватися будівельні та побутові відходи.

При проведенні будівельних робіт будуть утворюватися наступні будівельно-монтажні відходи:

1. Відходи виробничо-технологічні, які утворюються при будівництві (гравій, щебінь, пісок, мука доломітова, заповнювачі, гіпсоцементи, мастика гідроізоляційна, речовини зв'язувальні зіпсовані, забрудненні або неідентифіковані, їхні залишки, які не можуть бути використані за призначенням (код 4510.1.1.01 Державного класифікатору України ДК 005-96).

2. Відходи допоміжних матеріалів та речовин, які використовують у будівництві (емульсії дорожні, матеріали зв'язувальні органічні зіпсовані,

забруднені або неідентифіковані, які не можуть бути використані за призначенням) (код 4510.1.2.01 Державного класифікатору України ДК 005-96).

3. Відходи основних матеріалів та речовин, які використовують у будівництві (гравій, щебінь, пісок та ін. зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, які не можуть бути використані за призначенням) (код 4510.1.1 Державного класифікатору України ДК 005-96).

4. Відходи напівфабрикатів та комплектувальних виробів, які використовують у будівництві (вироби стінові бетонні, стовпи, бій цегли, матеріалів стінових кам'яних, бій плитки облицювальної, покриттів дахових та виробів з кераміки, вироби з деревини, бій матеріалів та виробів скляних та ін. зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, які не можуть бути використані за призначенням) (код 4510.1.3 Державного класифікатору України ДК 005-96).

5. Відходи виробничо-технологічні, які утворюються при будівництві (грунт вийнятий, суміш ґрунту та каміння, залишки асфальту, залишки дьогтю, конструкції металеві, залізобетонні та ін.) (код 4510.2 Державного класифікатору України ДК 005-96).

6. Відходи, пов'язані з послугами транспорту, виробничо-технологічні, які утворились під час експлуатації транспортних засобів та перевезень, розвантажувально-завантажувальних робіт (код 6000.2 Державного класифікатору України ДК 005-96).

7. Відходи, одержані у процесі зварювання (код 2820.2.1.20 Державного класифікатору України ДК 005-96).

Будівельні відходи будуть використані при проведенні внутрішніх будівельних робіт.

Утворювані відходи підлягають роздільному збиранню, зберіганню та вчасному вивезенню з будівельного майданчика. Періодичність вивезення залежить від класу небезпечності, їхніх фізико-хімічних властивостей, кількості та місця установки контейнерів для тимчасового зберігання відходів, норм граничного накопичення, техніки безпеки, вибухо- та пожежонебезпечності.

Проектом організації будівництва передбачається рекультивация земель після завершення будівельної діяльності:

- облаштування тимчасової (на період будівництва) чи запроектованої постійної огорожі будівельного майданчика;

- закінчення будівництва якісним прибиранням і благоустрою території з відновленням рослинного покриву;

- для прибирання будівельного використання закритих лотків та бункерів-накопичувачів.

Побутові відходи на будівельному майданчику будуть збиратися в спеціальні контейнери і вивозитись згідно укладеним договорам.

Стічні води від будівельного майданчика будуть відводити:

- господарсько-побутові і виробничі стічні води - у септики;

- дощову і талу воду спеціальними відкритими каналами і борознами - за межі будівельного майданчика у випаровувачі.

Спалювання відходів на будмайданчику категорично заборонено.

Суттєвий вплив на довкілля:

можливий лише в результаті виникнення аварійних ситуацій.

Комплекс технологічних, технічних, організаційних рішень, забезпечує надійну безаварійну роботу технологічних об'єктів на «Біоенергетичному комплексі з виробництва електроенергії з біогазу потужністю 2,4 МВт електричної енергії». Проектні рішення забезпечують високий ступінь надійності функціонування технологічних споруд.

Оцінювання можливості виникнення аварійної ситуації на площадкових об'єктах внаслідок дії сейсмічного чинника можливе порівнянням бальності виникнення землетрусу в цій місцевості і ступеня руйнування обладнання при даній інтенсивності. Для Чернігівської області відзначається бал сейсмічної інтенсивності – 6 за шкалою Ріхтера. Дана обставина свідчить про низьку ймовірність аварійної ситуації внаслідок землетрусів.

Потенційно аварійна ситуація можлива також у разі дії ураганів (смерчів). Вона залежить від сили, яка вимірюється в балах, або швидкості переміщення повітряних мас понад 192-210 км/год. Враховуючи статистику виникнення ураганів у Чернігівській області, цей чинник також можна вважати малоймовірним.

Вплив експлуатаційних чинників на виникнення аварійних ситуацій має випадковий характер, локальний по розміщенню об'єктів, короточасний і попереджається, насамперед, суворим дотриманням регламенту технологічного процесу і організацією надійного контролю за технічним станом устаткування.

З урахуванням усієї інформації та відсутності зауважень і пропозицій протягом терміну громадського обговорення (звіт про громадське обговорення разом з таблицею повного, часткового врахування або обґрунтованого відхилення зауважень і пропозицій є невід'ємною частиною цього висновку),

а також з урахуванням всієї інформації, зауважень і пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення, вважає допустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме на те, що:

За результатами аналізу звіту з оцінки впливу на довкілля встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на атмосферне повітря, а саме в процесі спалювання біогазу, в атмосферне повітря будуть здійснюватись викиди речовин: оксиди азоту у перерахунку на діоксид азоту, діоксид сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки, оксиди вуглецю та метан.

При зберіганні фільтрату в атмосферне повітря надходять наступні забруднюючі речовини: оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту), аміак, сірководень, оксид вуглецю, метан, меркаптани (метилмеркаптан та етилмеркаптан). Від двигунів внутрішнього згорання автотранспорт типу самоскидів вантажністю 5-10 тонн, які будуть здійснювати завезення сировини та вивезення твердих біодобрив, в атмосферне повітря виділятимуться наступні забруднюючі речовини: оксиди вуглецю, оксиди азоту, вуглеводні насичені, речовини у вигляді твердих суспендованих частинок (сажа), сірчистий ангідрид. За розрахунками розсіювання забруднюючих речовин в приземному

шарі, наведеними у Звіті, їхні концентрації не перевищуватимуть 0,1 ГДК, тому вплив від планованої діяльності очікується незначний та допустимий.

Вплив на довкілля за фактором здійснення операцій у сфері поводження з відходами є незначним та допустимим.

Вплив на водні ресурси, земельні ресурси та ґрунти, кліматичні фактори не передбачається. Планована діяльність відповідає вимогам та положенням чинного природоохоронного законодавства, вплив на довкілля визначається допустимим.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

1.1. Проведення планованої діяльності за умови відповідності містобудівній документації, документам землекористування та землеустрою;

1.2. Здійснення земляних та інших робіт відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини».

Земельні ділянки розташовані в трьох (I-III) зонах об'єктів культурної спадщини: земельна ділянка за кадастровим номером 7424484400:05:001:0421 площею 4,1 га розташована в III зоні; земельна ділянка за кадастровим номером 7424484400:05:001:0422 площею 10,4 га розташована в I-III зонах.

При здійсненні діяльності в межах I зони археологічні дослідження повинні складатися з наступних етапів:

- послідовного розбирання культурного шару з постійним археологічним зачищенням та графічною фіксацією;
- дослідження виявлених археологічних об'єктів (споруд, господарських ям, поховань, курганних ровиків, залишків тризни) з обов'язковою графічною фіксацією та фотофіксацією.

В межах зони II (периферійна частина поселення посад Городища - 1) здійснити охоронні археологічні дослідження при знятті ґрунту пізніших нашарувань, які повинні складатися з наступних етапів:

- зняття родючого шару з постійним археологічним зачищенням та графічною фіксацією;
- в разі виявлення археологічних об'єктів (заглиблених у материк поховань, курганних ровиків, залишків тризни), необхідне їх дослідження з обов'язковою графічною фіксацією та фотофіксацією.

Для проведення охоронних археологічних досліджень необхідно укласти відповідний договір.

В межах зони III земляні роботи здійснювати під наглядом фахівців-археологів. В разі виявлення археологічних об'єктів – надати можливість проведення їхніх досліджень;

1.3. Здійснення будівництва «Біоенергетичного комплексу з виробництва електроенергії з біогазу потужністю 2,4 МВт електричної енергії» на земельній ділянці за кадастровим номером 7424484400:05:001:0421 площею 4,1 га;

1.4. Забезпечити збереження тиші в районі житлової забудови в вечірній та нічний час;

1.5. Дотримання екологічних та санітарних норм в процесі будівництва згідно ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд»;

1.6. Здійснення підготовчих, будівельних робіт згідно ДБН А.3.1-5-2009 «Організація будівельного виробництва»;

1.7. Використання спеціалізованої техніки у технічно справному стані при проведенні підготовчих та будівельних робіт;

1.8. Застосовування в процесі будівництва сертифікованих будівельних матеріалів;

1.9. Збереження в належному експлуатаційно - технічному стані наявних місцевих доріг під час будівництва та експлуатації біоенергетичного комплексу;

1.10. Упорядкування твердим покриттям під'їзних зовнішніх та внутрішніх автодоріг;

1.11. Здійснення благоустрою території з відновленням рослинного покриву та висадкою дерев після закінчення робіт з будівництва;

1.12. Отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами згідно Закону України «Про охорону атмосферного повітря», наказ Мінприроди № 108 від 09.03.2006 р.;

1.13. Підтримання в робочому стані водомірних приладів для обліку води, кранових пристроїв для відбору води на лабораторний аналіз, дотримання вимог санітарного режиму для першого поясу зони суворої санітарної охорони, відповідно до ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;

1.14. Дотримання вимог чинного законодавства при бурінні нових свердловин та погодження документації;

1.15. Дотримуватись вимог Водного Кодексу України, Постанови КМУ від 18.12.1998 №2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» від 10.01.2002 № 2918-III (стосовно режиму санітарної охорони підземних вод від забруднення);

1.16. Отримання дозволу на спеціальне водокористування;

1.17. Забезпечення відведення зливових та талих вод з території підприємства з подальшою очисткою від нафтопродуктів та зважених речовин в сепараторі та піскоуловлювачах відповідно ДСТУ 3013-95 «Правила контролю за відведенням дощових і снігових стічних вод з території міст і промислових підприємств»;

1.18. Недопущення потрапляння господарсько-побутових стічних вод підприємства в підземні водоносні горизонти, на прилеглу територію та до річки Глинянки, лівої притоки річки Білоус (використання господарсько-побутових стічних вод в виробничому процесі в повному обсязі);

1.19. Забезпечення заходів щодо захисту навколишнього природного середовища від негативного впливу відходів, що утворюються під час здійснення планованої діяльності;

1.20. Дотримання рівня шуму у виробничих приміщеннях підприємства згідно ДБН В.1.1-31:2013 «Захист території, будинків і споруд від шуму»;

1.21. Дотримання допустимих нормативних рівнів вібрації при роботі будівельних машин та механізмів;

1.22. Забезпечення проведення технічної та біологічної рекультивації земель.

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

2.1. Розробити та погодити в установленому порядку план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій;

2.2. Дотримуватися плану ліквідації аварій, що містить інформацію щодо сповіщення відповідних служб і організацій, які повинні брати участь у ліквідації аварій та наслідків, перелік необхідних технічних засобів, знешкоджуючих реагентів, способи збору і знешкодження забруднюючих речовин;

2.3. У разі виникнення нештатних ситуацій (аварія, несправність, інша подібна позаштатна ситуація) забезпечити вжиття заходів щодо їхньої негайної ліквідації та приведення технологічного процесу до нормальних умов;

2.4. Дотримуватися вимоги Закону України «Про охорону праці»;

2.5. Забезпечити пожежну безпеку під час будівництва та експлуатації об'єкта відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30 грудня 2014 року № 1417, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 05 березня 2015 року за № 252/26697, Інструкції з організації безпечного ведення вогневих робіт на вибухопожежонебезпечних та вибухонебезпечних об'єктах, затвердженої наказом Міністерства праці та соціальної політики України 05 червня 2001 року № 255, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 23 червня 2001 року за № 541/5732, а також інших чинних нормативно-правових актів з охорони праці та пожежної безпеки.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення трансграничного впливу планованої діяльності,* а саме:

3.1. Підстави для здійснення оцінки трансграничного впливу на довкілля планованої діяльності відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів:**

4.1. Своєчасна та в повному обсязі сплата екологічного податку;

4.2. Оплата видатків на відшкодування втрат сільськогосподарського виробництва, пов'язана з відведенням земель в постійне користування і оренду та оплата вартості недоодержаних доходів, пов'язаних з зайняттям земель (земельний податок);

4.3. Сплата нарахованих компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля, а саме:**

5.1. Проведення ремонтних робіт техніки, обладнання, що використовується при реалізації технологічного регламенту у спеціально передбачених та організованих місцях відповідно вимог законодавства України;

5.2. Зони озеленення огородити бордюром, щоб виключити змивання ґрунту на дорожнє покриття під час зливи;

5.3. Не допущення проливу нафтопродуктів на тверде покриття території, зокрема в місцях стоянки автотранспорту;

5.4. Дотримання обмежень швидкості руху автотранспорту;

5.5. Здійснення транспортування бетону спеціалізованим автотранспортом (міксером);

5.6. Котловани та траншеї копати з природними схилами згідно ДБН А.3.1-5-2009 «Організація будівельного виробництва»;

5.7. Виконання зворотної засипки траншей ґрунтом після випробування трубопроводів на герметичність;

5.8. Збереження рідкої фракції дігестату не більше ніж 250 днів;

5.9. Виконання днища та стінки біологічного ставку (накопичувач кінцевого зберігання фільтрату) з ущільненої глини та використання вистелени протифільтраційним екраном – геомембраною типу карбофол товщиною 1,5 мм з метою попередження проникнення рідкої фракції в ґрунт та підземні води;

5.10. Ємність біоостатка не повинна перевищувати 20 000 тонн рідких біодобрив органічного походження;

5.11. Для попередження аеробних процесів розкладання силосу здійснити накриття сировини пластиковою плівкою;

5.12. Здійснення контролю за параметрами біогазу;

5.13. Використання захисних кожухів, ізоляційних покриттів та віброізолюючих матів;

5.14. Здійснення контролю за вмістом забруднюючих речовин у вихлопних газах автомобілів і будівельної техніки;

5.15. Отримання документів дозвільного характеру у сфері поводження з небезпечними відходами;

5.16. Зберігання, складування та відновлення ґрунтів, забруднених нафтопродуктами, хімічними та біоречовинами, що підлягають збиранню, обробленню та видаленню, на паспортизованому місці видалення відходів;

5.17. Оформлення реєстрованої карти об'єкта утворення, оброблення та утилізації відходів в процесі діяльності;

5.18. Забезпечення безпечного зберігання відходів, які утворюються в процесі будівництва в спеціально відведених місцях та своєчасної передачі їх на утилізацію та видалення;

5.19. Розміщення відходів, що утворюються під час здійснення планованої діяльності, в спеціально відведених місцях до їх передачі на утилізацію або видалення;

5.20. Передання нафтопродуктів із сепараторів (вилучених із зливових та талих вод) суб'єктам господарювання, які мають ліцензію у сфері поводження з небезпечними відходами.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу, а саме:**

6.1. Забезпечення проведення контролю за дотриманням затверджених нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (в разі потреби визначеної в умовах дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами);

6.2. Здійснення моніторингу планованої діяльності на якість атмосферного повітря в межах санітарно-захисної зони один раз на рік та надавання отриманих результатів до Департаменту агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації;

6.3. Здійснення моніторингу впливу планованої діяльності на стан ґрунтів в межах санітарно-захисної зони;

6.4. Створення системи моніторингових спостережень за складом підземних вод по периметру майданчика з врахуванням потоку підземних вод;

6.5. Щоквартальне здійснення моніторингу стану підземних вод за параметрами: рівня підземних вод, гідрохімічні показники, фізико-хімічні параметри, макрокомпоненти, мікрокомпоненти, органічні речовини;

6.6. Здійснення замірів шуму на території санітарно-захисної зони.

Інформацію про результати післяпроектного моніторингу надавати Департаменту агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації за поточний рік до 01 січня року, наступного за звітним.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування, а саме:**

При заміні технологічного обладнання, зміні його потужності або інших параметрів, за умови, що така планована діяльність призведе до збільшення утворюваних та утворення нових видів небезпечних відходів, збільшення та/або появи нових джерел викидів в атмосферне повітря та скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, а також випромінення.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

Начальник відділу оцінки впливу на довкілля та екологічного моніторингу

(керівник структурного підрозділу з оцінку впливу на довкілля уповноваженого органу)

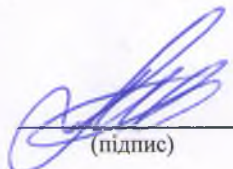
(підпис)

В. Ганжа

(ініціали, прізвище)

Директор Департаменту агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів Чернігівської облдержадміністрації

(керівник уповноваженого територіального органу)

(підпис)

Ю. Ткалич

(ініціали, прізвище)

* Якщо здійснювалася процедура оцінки трансграничного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля впливає така необхідність.